

Tác Giả: BS Vũ Văn Dzi, MD.

Thứ Năm, 08 Tháng 10 Năm 2009 13:00

Án mạng làm cho cô Annie Lê bị chết một cách oan uổng đã được xác nhận bởi Cảnh sát trưởng New Haven, CT là một trường hợp báo bô hành tởn i làm vi c (work place violence) và th ph m là Raymond Clarke, một chuyên viên chăm sóc các thú v t (lab technician) tởi phòng thí nghi m mà Annie làm kh o c u v nh ng ch ng b nh nan y nh ung th , ti u đ ng.



Gi a hai ng i hoàn toàn không có thù oán riêng t hay liên h tình c m hay ti n b c nên làm cho nhi u ng i th c m c tởi sao Raymond i nh n tâm dùng tay bóp c Annie làm cho cô sinh viên Đ i h c Yale bị chết ? Nguyên nhân nào đã khi n cho Raymond có m t hành đ ng tàn b o nh trên, vì các nhn ch ng có quen bi t Raymond cho bi t đ ng s là m t ng i bình th ng, tính tình hòa nhã, Raymond có công vi c làm n đ nh tởi Đ i h c Yale tuy khiêm nh ng nh ng không có gì hèn kém và đ ng s không h có ti n án hay m t hành vi b o hành nào đáng k .. Cảnh sát trưởng James Lewis nói: chúng tôi ch a th bi t đ c nguyên nhân cho đ n khi nào Raymond ch u khai tr c toà..

Nguyên nhân bí n..

Nh ng thám tở FBI Brad Garrett nh n đ nh r ng khi Annie bị gi t b ng hình th c b bóp c làm cho ng h t th (death by asphyxion) b i Raymond thì r t có th đây là m t trường h p sát nhn vì lý do “ghen tở” và “t c gi n” (road rage and anger), m t tình tr ng càng ngày càng ph bi n . M khi mà con ng i có th có nh ng hành đ ng b t th ng r i gây ra án mạng.

BS Jack Levin c a Đ i h c Northern University phân tích đây là m t trường h p “thua kém t ng đ i” t c relative deprivation, đã đ c các BS tâm th n mô t tr c đây . M , trong th i k sau đ nh th chi n khi mà đ i s ng v t ch t đ c c i thi n, sau nh ng năm khó khăn trong th i chi n. BS Levin cho r ng: khi hai ng i cùng m t hoàn c nh nh ng i có t ng lai cách bi t nhau quá xa ví d nh Annie Lê , m t nghiên c u sinh tởi Yale đang trên đ ng thành công sáng n và nh t là s p làm đám c i, còn Raymond thì t ng lai mù m t v i công vi c th p kém, chăm sóc nh ng con v t đ c dùng làm thí nghi m. Gi ng nh câu truy n c a ông lão nuôi ong và vua Lê L i th i x a, tuy sinh ra cùng m t tu i nh ng vai v thì khác nhau.

Trong khi Annie đang tham gia vào nh ng cu c kh o c u Y h c vô cùng quan tr ng nh đi tìm thu c ch a tr c các ch ng b nh nan y và có th sau này s tr nên danh ti ng, nh cô đã t ng đ c các thầy giáo khen ng i là có th s là m t Albert Einstein trong t ng lai, còn Raymond thì s su t đ i lau chùi, d n d p, tởi căn phòng thí nghi m u tởi, vô v ng.

BS Ann Turner nói “có m t s cách bi t khá xa gi a nh ng ng i làm kh o c u Y h c và nh ng ng i gi trách nhi m cung c p và b o trì các ph ng ti n kh o c u, nh ng không có lý do gì

Tác Giả: BS Vũ Văn Dzi, MD.

Thứ Năm, 08 Tháng 10 Năm 2009 13:00

đó mà họ thù nhau cả .. vì bình thường thì người làm kho cẩu và người phụ giúp đỡ u kính trọng lẫn nhau”.

Relative deprivation.

Hai chứng này được nghiên cứu kỹ lưỡng vào năm 1966 bởi BS W Runciman và đến năm 1980 thì được môn luật Y công nhận là một chứng bệnh tâm thần bởi BS John Braithwaite vì giới thích được nhìn thấy người tội sao các tội ác gia tăng trong thời kỳ họ chịu chi phí thì 2 khi mà đời sống của tội phạm mới người được cải thiện, đời sống họ và không còn khó khăn như trước trong thời kỳ chiến tranh mà tội phạm phải hy sinh, đứng lao công khổ.

Hai chứng này xảy ra khi một nhóm người cùng một hoàn cảnh khó khăn như sau khi cuộc sống được cải thiện thì có những người có cảm thấy thiếu thốn và mất sự thoải mái để đứng sau tội nên một số cách biệt sau một thời gian phải làm việc. Những người bị thua kém thì có một cảm giác bị xé bỏ công và tội ác giết. Hai chứng này có thể xảy ra trên một phạm vi rộng lớn rồi thì nên những phong trào tranh đấu, đòi quyền lợi, bình đẳng xã hội như phong trào Công nhân đấu tranh giai cấp trước đây.

TS Merton viết trong luận án “Social structure and Anomie” rằng tội phạm xã hội chủ yếu, nghèo nàn thì tội ác càng ngày đối tượng còn tội phạm xã hội tân tiến có đời sống cao hơn thì tội phạm tăng cao như tội Mafioso nay mà các tội đoàn đây rồi, các nhà tù chứa công các tội phạm! Nói chung hai chứng relative deprivation xảy ra khi trong một xã hội hay một nơi làm việc mà một người có một ngày lại sáng hơn họ những người bên cạnh dù rằng không có ai bị thiếu thốn cả như trước người họ phạm Raymond và Annie.

Ngoài ra Annie Lê là một người Việt Nam tị nạn da màu còn Raymond là một người Mỹ trắng nên cũng đã xảy ra tình trạng ghen tị rồi đến đến bị hành. Tình trạng một số người Việt Nam, người Á Đông được đi thành công và giàu sang rồi thì nên sự ghen ghét, căm hận một số người dân Mỹ khác cũng một phần do hai chứng relative deprivation, ví dụ như vụ bạo loạn trước đây tại Nam Los Angeles, khi người da đen nổi loạn rồi đập phá của tiệm của người Á Đông, dù rằng nguyên do là vụ Rodney King gây ra.

Controlling behavior và road rage.

BS Levin còn cho biết một nguyên nhân lý khác nữa trong vụ Annie Lê là “thói quen muợn kiểm soát” tức controlling behavior của Raymond. Ông tin rằng những tên sát nhân như Raymond có thể trở nên tội ác giết bỏ một chứng (road rage) khi cảm thấy không kiểm soát được hoàn cảnh khi thấy Annie sắp sửa làm đám cưới và rồi khi họ làm việc.

Ông gọi Raymond thuộc vào những chứng “control freak” hay “work place avengers” như trước đây đã xảy ra những vụ sát nhân hàng loạt tại Bộ Đầu khi mà một người nổi điên dùng súng AK bắn chết hàng chục người vì bị mất mặt hoặc như trước người họ phạm Mike McDermott dùng súng shotgun bắn chết 7 người tại Edgewater Technology, Massachusetts.

Raymond muợn chứng quy họ nên bằng cách dùng tay bóp chết Annie, một người tội phạm đi thành công hơn. Những người có thói quen muợn kiểm soát tội phạm mới người thường hay nóng giận và nên bị hành và một người hàng xóm của Raymond cho biết là được người thường hay có tính muợn kiểm soát và canh chừng người bị gái cùng.

Sống ở xã người..

Cái chết oan uổng của Annie Lê như chúng ta rằng tình trạng relative deprivation khá phổ biến ở Mỹ và chúng ta, những người Việt Nam và Á Đông, được đi thành công như công sự của chúng ta cần phòng ngừa chứng trước khi trên, như cảm nhận đã dạy là “sống ở xã người thì đưa trở lên mới phải gọi bằng anh”

Thậm chí là cần ý thức phòng và thân, khiêm nhường và thận trọng trong khi làm việc vì khó biết được những người làm việc bên cạnh có thể hàng ngày có sự bình thường như trong

Tên Giảng Viên: BS Vũ Văn Dzi, MD.

Thời gian: Ngày 08 Tháng 10 Năm 2009 13:00

Một lúc nóng giận thì có thể có những hành động không ai có thể đoán trước được !